

KAUR RIISMAA

Hat gránátalmamag

(KUUS KRANAATÖUNASEEMET)

*Hajóval jön, sápadt és vékony, mint minden márciusban;
bogy mi célból, nem merem kérdezni, ha elmondja, elmondja.
A kikötőhöz közeli szállodába kísérem bizonyos reményekkel,
de amint ledől a takaróra, nyomban elalszik.
Nézem, hogyan markol a keze valami nehezet, valamit,
ami ott van álmaiban, össze kell nyomni és eldobni.*

*Két napja az ágynál ülök, el-elbóbiskolok és minden neszre megébredek,
de ő még most is ugyanúgy fekszik, csak fordult egyet,
ruhája alól kilátszik a szomorúan gyűrött harisnya, már nyugodtabb
és mosolyog, magas, kék, meleg égről álmodik,
hallgatja az érkező cirkálóbajok városnak és egymásnak szánt kiáltásait.
Aztán feláll, nyújtózkodik, és nagyon hétköznapian,
szinte gúnyolódva kérdezi: „Még mindig itt vagy?”*

*Néhány elfecsérelt órát töltünk a hall bárjában, beszélgetünk,
szendvicsek, kávé, én egy sört is kérek, nem fogja zavarni,
abonnan jön, ott ez szinte megszokott, csak hát drága.
„Igen, a fizetés az itteni koldusbérhez képest jó,
de a munka... pff.” Viccelődök, hogy az észet nyelvbe a koldust
jelentő „sant” szó a latin „sanctus”-ból jön, és a koldult pénz
tényleg a legszentebb nekünk. De ez illetlen poén lehet.*

*Viszem a kocsihoz a bőröndöket, nyomai helyén fekete aszfaltból
fű, pitypang és napraforgó hajt ki, az óvárosra vetett pillantásától felviláglanak
a nyírfák és a tornyok. Egy pillanatra úgy tűnik, a fiúk sehol a világon
nem oszlatják szét az apák tüntetéseit, és gumibotot csak kísérletekhez használnak
a szerelemben. Persze ezek naiv, gyerekes gondolatok, de az érkezés izgalmass,
egy pillanatra érezhető, amiben nem hagyott hinni a hat hónapnyi sötétség.*

*Szeptemberig semmit sem csinállok. A semmitcsinálás apoteózisa ez.
Még írni sincs kedvem, segítek neki az ágyásoknál, biciklire ülünk és elgurulunk úszni,
este pedig házibort iszunk és földöntúli történeteket mesélünk.
„Volt egyszer egy öregember, aki azt olvasta, hogy a test sejtjei egy évtized alatt megújulnak,
ezért tízévente megkereszteltette magát. Tudományos kereszténység, mondta.”*

*Minél közelebb az ősz, annál szomorúbb. Az esték hidegebbek,
a madarak elhallgatnak, a reggelek gyávábbak, megszokottak és fáradtak,
a vízből kiszállva rögtön meleg takaró alá bújna az ember, penészszöldek a fák.*

*A szép és eleven, ami énekelt, kiáltott és integetett, most a kert sarkában korhad,
és arra emlékeztet, hogy múlik, múlik, nemsoká ez a nyár is tintanyom pár naplólapon.*

*A város felé egész úton hallgatunk. „Aztán óvatosan, ismerlek ám.” – mondja végül.
Nyárködös felnőttek sétálnak az autó elé. Iskolások görnyednek táskák alatt.
A kikötőbe már nem akarok. Parkolóban búcsúzunk. Kísérem tekintetemmel. Tovább
lavírozik a sörös- és vodkásládákat cipelő turisták között, el, a tenger felé.
Az óvárosban veszek róla egy Rossetti-féle reprót, és otthon sírva fakadok.
Nem tudom, ki maradt az alvilágban és melyikiünk indult el.*

Kezdetben csak...

(ALGUSES ON AINULT...)

*Kezdetben csak
acélfű és tarack van,
aztán megjelennek az ösvények.
Félénken, még nem találják a helyüket,
de egyre biztosabban
lesz belőlük a jövőbeli élet mintázata.
Mert valaki ment, deszkákkal a vállán,
a házhoz, mely még csak papíron létezett;
valaki a kert sarkában latrinát ásott,
bogyósbokrokat gyomlált;
vagy a nagy lucfenyő alatt állt,
hallgatva a baglyok nevetését.*

*És minden megtörténik.
A papír követeli a formát:
falak emelkednek, szobákban fények gyúlnak,
kémény füstölög és vékony hang hallatszik.
Új ösvényeket taposnak le, új mintázat,
hogy el lehessen jutni a függőágyba
a déli pihenőhöz;
vizet hozhassanak a kútról;
kijárjanak a komposzthoz,
és nyissák az új kaput,
mely néhány hónapja még csak ötlet volt.*

*A ház előtt babakocsinyom napsütötte foltban.
Nemsokára elmegy valaki a boltba talicskával,
és néhány év után
(hová lettek ezek?)
egy fiú vagy lány, bóna alatt könyvvel,*

*a kert hátsó részébe bújik fedezékbe,
a jubarfa koronájában olvas.
Minden kertbe kellene zugok,
amelyeket elfelejtettek lenyírni,
minden gyereknek kell, hogy elbújhasson.
Gondolkodni, álmodozni,
felismerni az élet mintázatait.*

*Csodálkozom a pasztellházak ösvénytelen golffüvén,
a történelem végének meztelen földkérgé.*

ÁFRA JÁNOS FORDÍTÁSA

MAARJA PÄRTNA

az emlékezés ott kezdődik...

(MEENUTAMINE ALGAB SELLEST...)

*az emlékezés ott kezdődik, hogy valami
elveszik, törlődik, eltűnik,
a jelölő marad, a jelölés
megszakadt*

*ami van, tudás és nemtudás között van:
határozatlan, bizonytalan,
szilárd alak és körvonal nélküli, finom, érzékeny
félálom és félig ébren levés*

*ha ébren
hézag van a betűk közt
az álom kitölti
a szövegbéli rést*

*pont és pont, volt
és lesz között
hely van*

szó van

*ami azért szól,
hogy áthidalja ezt a távot gondolatban*